

הסלמה בסכסוכים

מטרה:

איך סכסוך נולד ומתפתח? בדיקת התהליך משקפת מה קורה במקרי סכסוכים יומיומיים, ואיך ומה אפשר ללמוד מכך.

הקדמה:

יצחק הניח את ילקוטו בחדר המשותף לו וליעקב. יעקב אינו שבע רצון ומגיב על כך. מהי תגובתו של יצחק? כיצד יגיב יעקב על תגובתו של יצחק? וכך הלאה. כל מעשה/ התנהגות שהוא תגובה, מוביל לתגובת נגד. מהלך העניינים יכול להוביל לתוצאות שונות, בהתאם לטיב היחסים שמתפתחים בין יעקב ליצחק. עשוי להיווצר רצף של אלימות מילולית ההולכת ומוחרפת עד לביטוי פיסי או בקצה השני של הרצף נראה מצב של ויתור הדדי, פשרה והבנה הדדית. בין שני קצוות הרצף נמצא מהלכים שונים ומגוונים.

אביזרי עזר:

שתי חפיסות כרטיסי היגדים – אחת של "יצחק" ואחת של "יעקב" לכל זוג שחקנים. (לבנות: רונית ורויטל)

מהלך המשחק:

1. חלק את קבוצתך לזוגות. כל אחד מבני הזוג מקבל חפיסה של כרטיסים – האחד את כרטיסיו של "יצחק"/"רויטל" והשני את כרטיסיו של "יעקב"/"רונית".
2. כל זוג משחק באופן עצמאי. יעקב מתחיל את המשחק בכרטיס פתיחה האומר: "סלק את התיק המלוכלך שלך..." יצחק מגיב בכרטיס משלו על כרטיסו של יצחק. וכעת – יצחק מגיב על תגובתו של יעקב וכך הלאה. למעשה, נוצר כאן דו שיח באמצעות הכרטיסים, ולכן כדאי לקרוא את הכרטיסים בקול רם. את הכרטיסים כדאי להניח האחד מתחת לשני:
יעקב
יצחק
יעקב
יצחק
וכך הלאה, כך שניתן יהיה להבחין ברצף של תגובות, תוך עיון בכרטיסים.
3. ההנחיה למשתתפים היא שזוג שמגיע לאלימות פיזית או פשרה, מפסיק את המשחק וקורא למנחה. אם הדבר קורה בשלבים הראשונים של המשחק, מתבקשים בני הזוג לבדוק איזה כרטיס היו "שולפים" מרצף הכרטיסים, על מנת להגיע לתהליך בעל כיוון שונה. לאחר מכן הם מבצעים את התהליך מחדש.
4. ערכו השוואה במליאה בין התהליכים שהתרחשו אצל הזוגות השונות. קראו את הכרטיסים שנבחרו, ואם ניתן הסבירו מדוע בחרתם בהם. ספר על התהליכים שקרו במהלך המשחק, תוך בדיקת הרגשות. (איך הרגשת כאשר...?) מה בעצם גרם למה? מה קרה אצל אלה ששינו מהלך תוך כדי המשחק? (סעיף 3).
5. נקודות נוספות לדין:
א. מהן הסיבות להסלמה בסכסוך? מה מידת ההשפעה של כל אחד ואחד?
ב. באיזה שלב עוד ניתן היה לעצור את ההסלמה – מדוע וכיצד? מה מידת יכולתך לבחור ולשנות כיוון?
ג. מהן הסיבות לויתור, פשרה?
ד. כאשר לא היה ויתור, מדוע זה קרה? מדוע קשה לוותר? האם ויתור הוא כניעה?

<p>רויטל: "מה בעצם אכל אותך?"</p>	<p>רויטל: "אני בחדר הזה בעלת זכיות בדיוק כמוך"</p>
<p>רויטל: "בקשי מהר סליחה מהתיק על שקראת לו מלכלך!"</p>	<p>רויטל: "לא אלך לריב אתך, (מורידה את התיק)</p>
<p>רויטל: "למה את פונה תמיד בצורה לא יפה?"</p>	<p>רויטל: נותנת לה סטירת לחי!!!</p>
<p>רויטל: "יש לך בעיה?"</p>	<p>רויטל: יורקת על רונת</p>
	<p>רויטל: "עם אנשים כמוך אני לא נשארת בחדר."</p>

<p>רונית: </p> <p>"אני אמשיך ואזרק את כל חפציך מהחדר."</p>	<p>רונית: </p> <p>"רק התלוצצתי, אל תקחי הכל ברצינות."</p>
<p>רונית: </p> <p>"אני אבקש לעבור מהחדר הזה."</p>	<p>רונית: </p> <p>"סלקי את התיק המלכלך מעל השלחן!"</p>
<p>רונית: </p> <p>"הנה לך" - זורקת את התיק מהחלון החוצה. "עכשו, זו הבעיה שלך."</p>	<p>רונית: </p> <p>"בעצם אני כועסת על מה שקרה לי עם אורית... סלחי לי."</p>
<p>רונית: </p> <p>"לך אין זכות שמוש בשלחן. זה שלחן רק לבנות מגניבות."</p>	<p>רונית: </p> <p>"הפרצוף שלך נראה כמו התיק המגעיל שלך."</p>
<p>רונית: </p> <p>"חסר לך שתערבי את המדריך או המחנך במה שקרה בינינו."</p>	<p>רונית: </p> <p>"את תמיד שמה את חפציך במקומות משונים. גם אני צריכה את השלחן."</p>

<p>רונית: פוגעת בָּהּ בְּאִגְרוֹף</p> 	<p>רויטל: "אַתְּ יְכוּלָה לְדַבֵּר יוֹתֵר יָפֵה וּלְבַקֵּשׁ שְׂאוּרִיד אֶת הַתִּיק אִם הוּא מְפָרִיעַ לָךְ."</p>
<p>רונית: "הַתִּיק מְאֹד מְפָרִיעַ לִי. אוּלַי תּוֹרִידִי אוֹתוֹ בְּבִקְשָׁה."</p> 	<p>רויטל: "זֶרְקֵת אֶת הַתִּיק שְׁלִי? כְּשֶׁהַמּוֹרָה יִשְׁאַל הֵיכֵן הַמַּחְבְּרוֹת שְׁלִי, אֶסְפֵּר לוֹ מַה עָשִׂיתִי."</p>
<p>רונית: "בוֹאִי נְסַתְדֵּר בֵּינֵינוּ וְלֹא נָרִיב."</p> 	<p>רויטל: "נִרְאָה אוֹתְךְ, (זֶרְקֵת אֶת הַתִּיק הַחוּצָה)"</p>
<p>רונית: "אַתְּ עוֹד תִּקְבְּלִי מִמְּנִי וּמְכַל הַחֲבֵרָה."</p> 	<p>רויטל: "קִשָּׂה לָךְ לְהוֹרִיד אוֹתוֹ מֵהַשִּׁלְחָן אִם הוּא מְפָרִיעַ לָךְ?"</p>

<p>יַעֲקֹב</p> <p>"חֲסֹר לָךְ שְׂתַעֲרֹב אֶת הַמִּדְרִיךְ אוֹ הַמּוֹרָה בְּמָה שְׂקָרָה בִּינִינוּ."</p>	<p>יַעֲקֹב</p> <p>"אֲתָה תִמְיֵד שֵׁם אֶת חִפְצֶיךָ בְּמִקּוֹמוֹת מְשֻׁנִים. גַּם אֲנִי צָרִיךְ אֶת הַשְּׁלֶחַן."</p>
<p>יַעֲקֹב</p> <p>"בּוֹא נִסְתַּדֵּר בִּינִינוּ וְלֹא נִרְיֵב."</p>	<p>יַעֲקֹב</p> <p>"בּוֹא נִסְתַּדֵּר בִּינִינוּ וְלֹא נִרְיֵב."</p>
<p>יַעֲקֹב</p> <p>"הִנֵּה לָךְ" - זֹרֵק אֶת הַתֵּיק מִהַחֲלוֹן הַחוּצָה. "עֲכָשׂוּ זֹ הַבְּעִיָּה שְׁלָךְ."</p>	<p>יַעֲקֹב</p> <p>"הִנֵּה לָךְ" - זֹרֵק אֶת הַתֵּיק מִהַחֲלוֹן הַחוּצָה. "עֲכָשׂוּ זֹ הַבְּעִיָּה שְׁלָךְ."</p>
<p>יַעֲקֹב</p> <p>"בְּעֶצֶם אֲנִי כּוֹעֵס עַל מָה שְׂקָרָה לִי עִם מִשָּׂה... סָלַח לִי."</p>	<p>יַעֲקֹב</p> <p>"בְּעֶצֶם אֲנִי כּוֹעֵס עַל מָה שְׂקָרָה לִי עִם מִשָּׂה... סָלַח לִי."</p>
<p>יַעֲקֹב</p> <p>"אֲנִי אֲבַקֵּשׁ לָעֵבֶר מִהַחֲדָר הַזֶּה."</p>	<p>יַעֲקֹב</p> <p>"סָלַק אֶת הַתֵּיק הַמְּלַכְלֵךְ מֵעַל הַשְּׁלֶחַן!"</p>

<p>יעֶקֶב</p> <p>פּוֹגַעַבּוּ בְּאַגְרוֹף.</p>	<p>יעֶקֶב</p> <p>פּוֹגַעַבּוּ בְּאַגְרוֹף.</p>
<p>י צַחֵק</p> <p>"עִם אֲנָשִׁים כְּמוֹךָ אֲנִי לֹא נִשְׂאֵר בְּחֶדֶר."</p>	<p>יעֶקֶב</p> <p>"רַק הִתְלוּצְצָתִי, אֵל תִּקַּח הַכֹּל בְּרִצְיָנוֹת."</p>
<p>י צַחֵק</p> <p>"יֵשׁ לְךָ בְּעֵינַי?"</p>	<p>י צַחֵק</p> <p>יֹרֵק עַל יַעֲקֹב</p>
<p>י צַחֵק</p> <p>"נִרְאָה אוֹתְךָ גָּבֵר..." (זֹרֵק אֶת הַתִּיק הַחוּצָה)</p>	<p>י צַחֵק</p> <p>"נִרְאָה אוֹתְךָ גָּבֵר..." (זֹרֵק אֶת הַתִּיק הַחוּצָה)</p>
<p>י צַחֵק</p> <p>"לָמָּה אֶתָּה פּוֹנֵה תָּמִיד בְּצוּרָה לֹא יָפָה?"</p>	<p>י צַחֵק</p> <p>נוֹתֵן לוֹ סְטִירַת לְחֵי!!!</p>

<p>יִצְחָק</p> <p>”בִּבְקֵשׁ מִהֵר סְלִיחָה מִהֲתִיק עַל שְׁקָרָאתָ לוֹ מְלַכְלֵךְ!”</p>	<p>יִצְחָק</p> <p>”לֹא אֵלֶיךָ לָרִיב אֲתָנִי.” (מֹרִיד אֶת הַתִּיק)</p>
<p>יִצְחָק</p> <p>”אֲתָה יָכֹל לְדַבֵּר יוֹתֵר יָפָה וּלְבַקֵּשׁ שְׂאוּרִיד אֶת הַתִּיק אִם הוּא מִפְרִיעַ לָךְ.”</p>	<p>יִצְחָק</p> <p>”אֲתָה יָכֹל לְדַבֵּר יוֹתֵר יָפָה וּלְבַקֵּשׁ שְׂאוּרִיד אֶת הַתִּיק אִם הוּא מִפְרִיעַ לָךְ.”</p>
<p>יִצְחָק</p> <p>”מַה בְּעֵצָם אֲכֹל אוֹתְךָ?”</p>	<p>יִצְחָק</p> <p>”אֲנִי בַחֲדָר הַזֶּה בְּעַל זְכוּיֹת בְּדִיוֹק כְּמוֹךְ”</p>